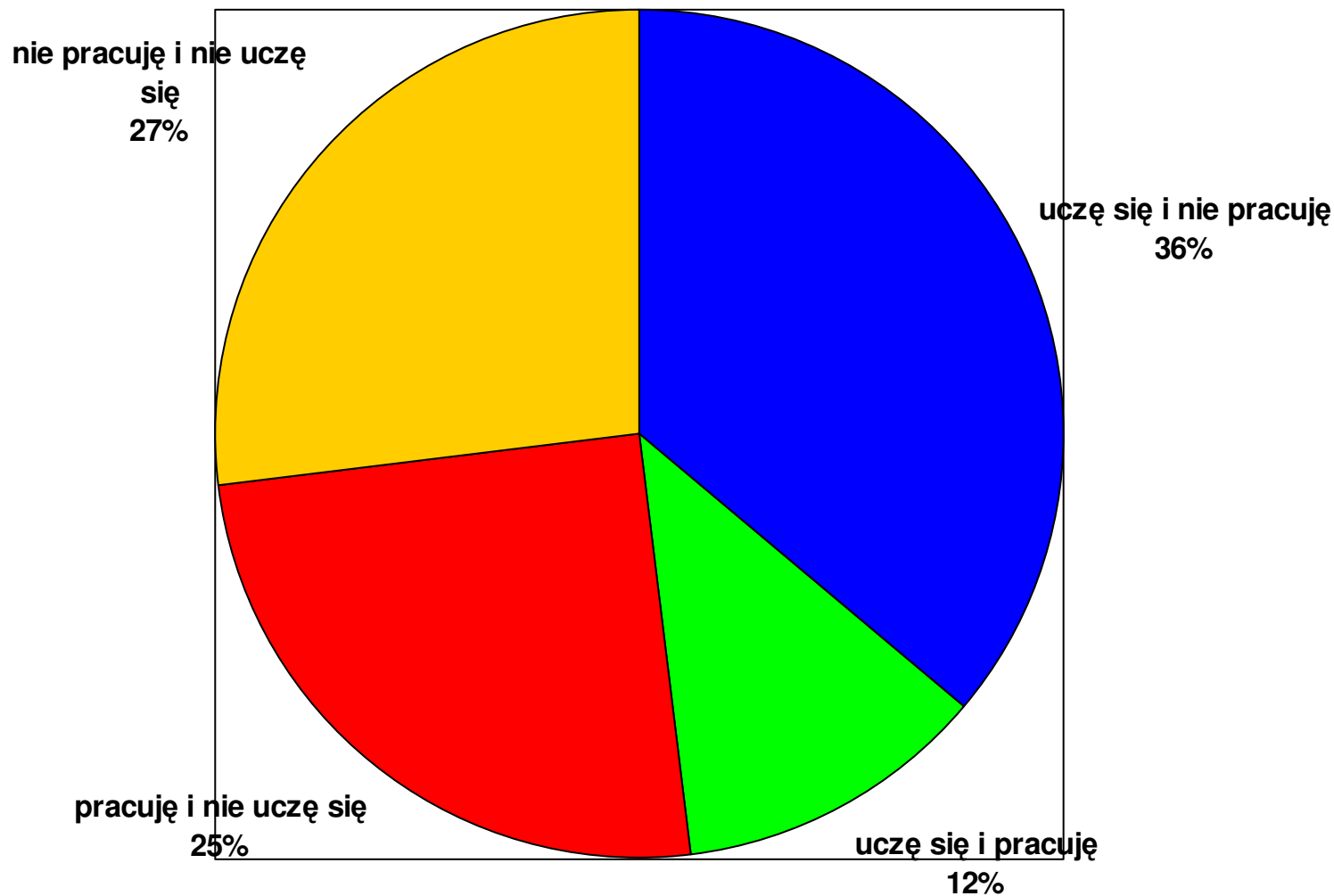

2. Podsumowanie badań osób w wieku 19-26 lat

Sytuacja osób w wieku 19-26 lat

N- 1062 wszyscy respondenci

Charakterystyka poszczególnych grup

◆ Uczący się i niepracujący:

- » Młodszy, częściej do 21- tego roku życia
- » Pochodzący z rodzin o wyższym statusie społecznym (wykształcenie ojca lub matki co najmniej średnie, rodzice są pracownikami umysłowymi)
- » Mieszkający w miastach pow. 50 tysięcy mieszkańców
- » Studenci
- » Nie mają swojej rodziny, dzieci

◆ Uczący się i pracujący:

- » Podobna tendencja jeżeli chodzi o status rodziców jak w przypadku uczących się i niepracujących. Większy wpływ wykształcenia matki, niż ojca (co najmniej średnie).
- » Mieszkańcy miast (również małych)
- » Studiują zaocznie - częściej licencjat niż w przypadku uczących się i niepracujących
- » pracownicy umysłowi lub handlu i usług

Charakterystyka poszczególnych grup

◆ Pracujący i nieuczący się :

- » starsi, częściej w wieku 24-26 lat
- » Pochodzą z rodzin o niższym statusie społecznym (wykształcenie ojca lub matki zawodowe, rodzice częściej są robotnikami niewykwalifikowanymi)
- » Zazwyczaj mają wykształcenie zawodowe, pracują jako robotnicy
- » Częściej mieszkają na wsi i w małych miastach
- » Mają rodzinę, dzieci

◆ Niepracujący i nieuczący się (bezrobotni):

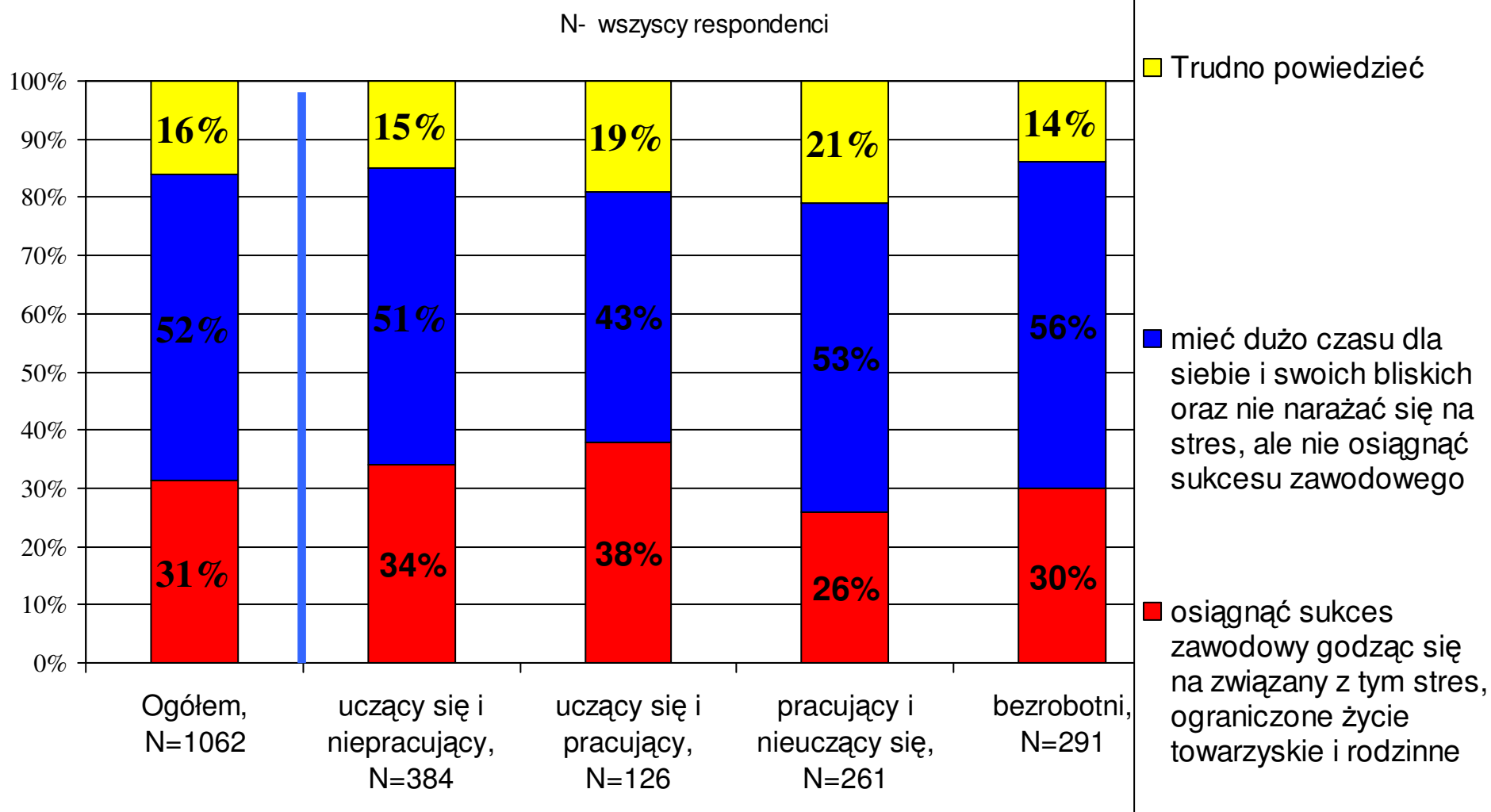
- » Częściej w wieku 22-26 lat, ale 35% nie ukończyło jeszcze 21 lat
- » Pochodzą z rodzin o najniższym statusie społecznym (wykształcenie rodziców podstawowe , zawodowe, rodzice są zazwyczaj robotnikami niewykwalifikowanymi)
- » Zazwyczaj mają wykształcenie podstawowe lub zawodowe
- » Częściej mieszkają na wsi
- » Mają rodzinę, dzieci

Podsumowanie – sytuacja

- ◆ Sytuacja młodych ludzi jest silnie uwarunkowana:
 - Środowiskiem, z którego się wywodzą
- ◆ Uczący się i niepracujący oraz uczący się i pracujący to grupy o zbliżonym profilu:
 - Wyższy status rodziców, większe miejscowości
- ◆ Pracujący i nieuczący się oraz bezrobotni są dość podobni, jednak:
 - Bezrobotni częściej pochodzą z rodzin o najniższym statusie

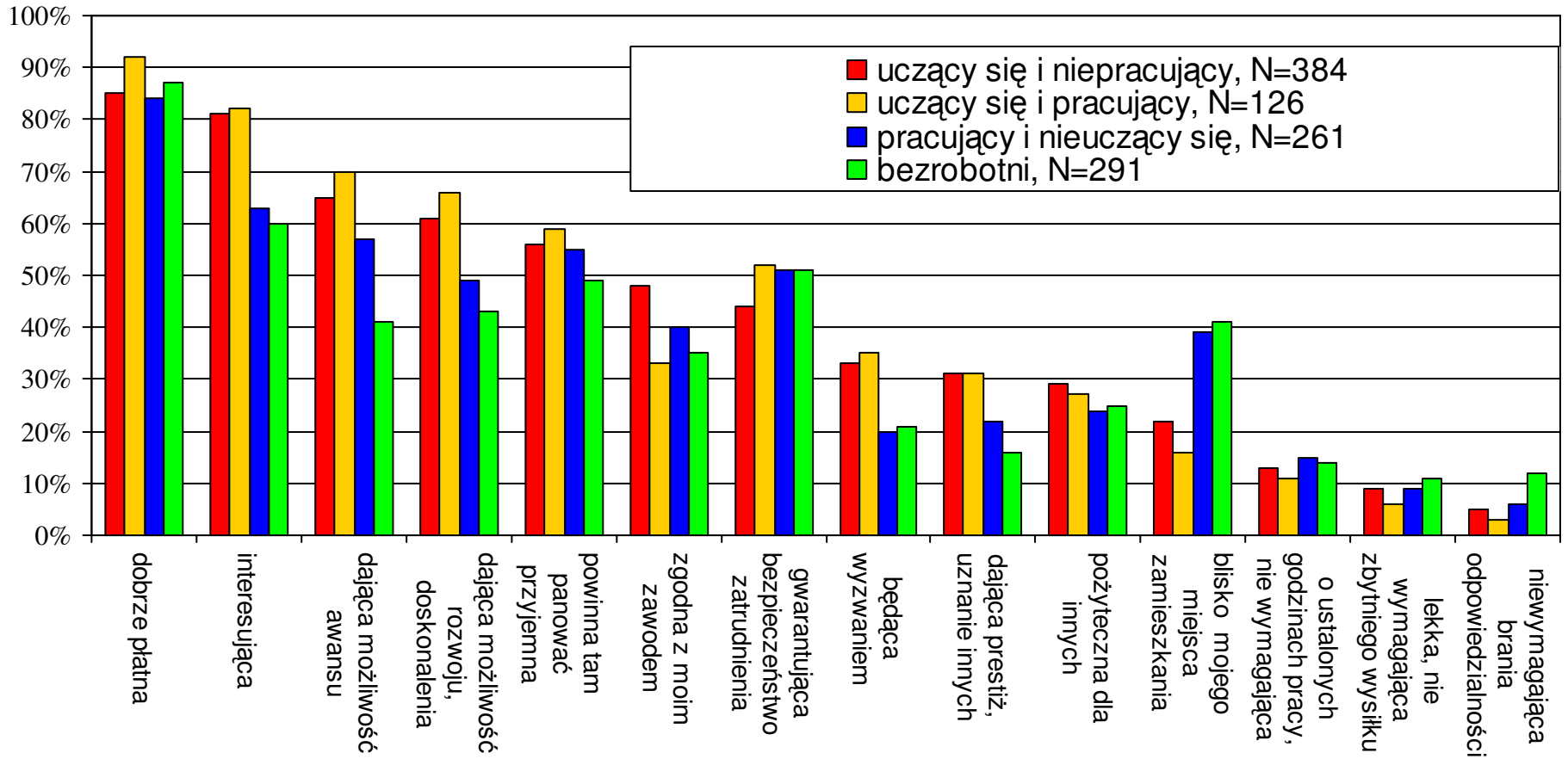
Wzorce zawodowe i aspiracje wobec pracy

Sukces zawodowy czy wygodne życie bez stresów?

Idealna praca w poszczególnych grupach.

N- wszyscy respondenci

Podsumowanie – wzorce zawodowe 1

- ◆ Wzorce:
 - Własna firma – mężczyźni
 - Manager w dużej znanej firmie, urzędniczka- kobiety
- ◆ Wartości
 - Raczej bezpieczeństwo i czas dla siebie niż kariera (wzorzec robienia kariery ‘po trupach’ mało popularny)
- ◆ Uczący się i niepracujący
 - Mają wysokie aspiracje
 - » stawiają na karierę i samorealizację
 - » oczekują pracy zgodnej z wyuczonym zawodem
 - » Mają dość wysokie oczekiwania jeżeli chodzi o pensję
 - » Nie są skłonni akceptować pracy, która nie będzie spełniać ich oczekiwań.

Podsumowanie – wzorce zawodowe 2

- ◆ Uczący się i pracujący
 - Wysoki poziom aspiracji
 - » stawiają na karierę i samorealizację , ważne jest dla nich bezpieczeństwo (gwarancja zatrudnienia)
 - » Mają wysokie oczekiwania jeżeli chodzi o pensję
 - » Nie są skłonni akceptować pracy , która nie będzie spełniać ich oczekiwań.

- ◆ Pracujący i nieuczący się
 - Stawiają przede wszystkim na bezpieczeństwo i wygodę
 - » Są mało elastyczni: oczekują pracy blisko miejsca zamieszkania, w najmniejszym stopniu są skłonni akceptować oferty, które nie spełniają ich oczekiwań

Podsumowanie – aspiracje wobec pracy

◆ Bezrobotni

– Stawiają na wygodę i bezpieczeństwo

- » oczekują pracy wygodnej: lekkiej, blisko miejsca zamieszkania, niewymagającej brania odpowiedzialności za innych
- » deklarują najniższą intencję założenia własnej firmy
- » Mężczyźni częściej niż inni jako wzorzec kariery wskazują przywódcę grupy (lokalnego mafiozo), kobiety urzędniczki lub matki
- » Wolą pracować w firmie państwowej
- » Mają najniższe oczekiwania jeżeli chodzi o pensję, jednak oczekiwania te mogą być i tak za wysokie biorąc pod uwagę ich sytuację
- » mają najwyższy poziom determinacji jeżeli chodzi o akceptację ofert pracy,

Ocena szans na rynku pracy

Podsumowanie – ocena szans 1

- ◆ Wszyscy młodzi ludzie wierzą, że wykształcenie zapewnia lepiej płatną pracę i jest drogą do sukcesu materialnego.
- ◆ Uczący się i niepracujący
 - Najlepiej wykształceni
 - » Zazwyczaj studiują na dziennych studiach magisterskich
 - » Najlepiej ze wszystkich grup znają języki obce
 - » Doszkalają się
 - Dość przemyślany wybór szkoły:
 - » kierowali się jej poziomem, dziedziną nauczaną oraz perspektywami zatrudnienia
- ◆ Uczący się i pracujący
 - Nieco gorzej wykształceni niż poprzednia grupa
 - » Zazwyczaj studiują zaocznie
 - » Nieco gorzej niż uczący się i niepracujący znają języki obce
 - Dość przemyślany wybór szkoły:
 - » Kierowali się zainteresowaniami, poziomem nauczania, perspektywami zatrudnienia

Podsumowanie - ocena szans 2

◆ Pracujący i nieuczący się

- Słabo wykształceni
 - » Zazwyczaj mają wykształcenie zawodowe lub średnie
 - » nie zamierzają kontynuować nauki:
- Nie doksztalcają się
- Bardzo słabo znają języki obce
- Wybór szkoły nieprzemyślany, podyktowany wygodą:
 - » Była blisko domu, przygotowywała do zawodu, łatwo było się tam dostać, nie trzeba było się dużo uczyć.

◆ Bezrobotni

- Najgorzej wykształcona grupa
 - » najczęściej mają wykształcenie zawodowe, rzadziej średnie zawodowe
 - » nie zamierzają kontynuować nauki:
 - » Nie doksztalcają się
 - » Jest to grupa o najslabszej znajomości języków obcych
- Wybór szkoły nieprzemyślany, podyktowany wygodą :
 - » Była blisko domu, przygotowywała do zawodu, łatwo było się tam dostać, nie trzeba było się dużo uczyć, do tej szkoły szli znajomi, chodziła rodzina.

Wnioski 1

- ◆ Grupy o najwyższym statusie i najlepszych perspektywach:
 - Uczący i niepracujący (studenci)
 - » Są dobrze wykształceni, jednak:
 - » Często uważają, że sama nauka wystarczy, nie robią nic poza tym, są mało elastyczni
 - » mają wysokie aspiracje
 - » W efekcie
 - » Rynek pracy może nie sprostać ich wygórowanym oczekiwaniom
 - Uczący i pracujący (dokształcają się zaocznie)
 - » Są nieco gorzej wykształceni niż (licencjat, studia zaoczne), jednak:
 - » Są bardziej samodzielni, bardziej elastyczni mają doświadczenie zawodowe
 - » Chcą poprawić swoją obecną sytuację
 - » Ich aspiracje są mniej życzeniowe
 - » W efekcie
 - » Mają spore szanse na odniesienie sukcesu

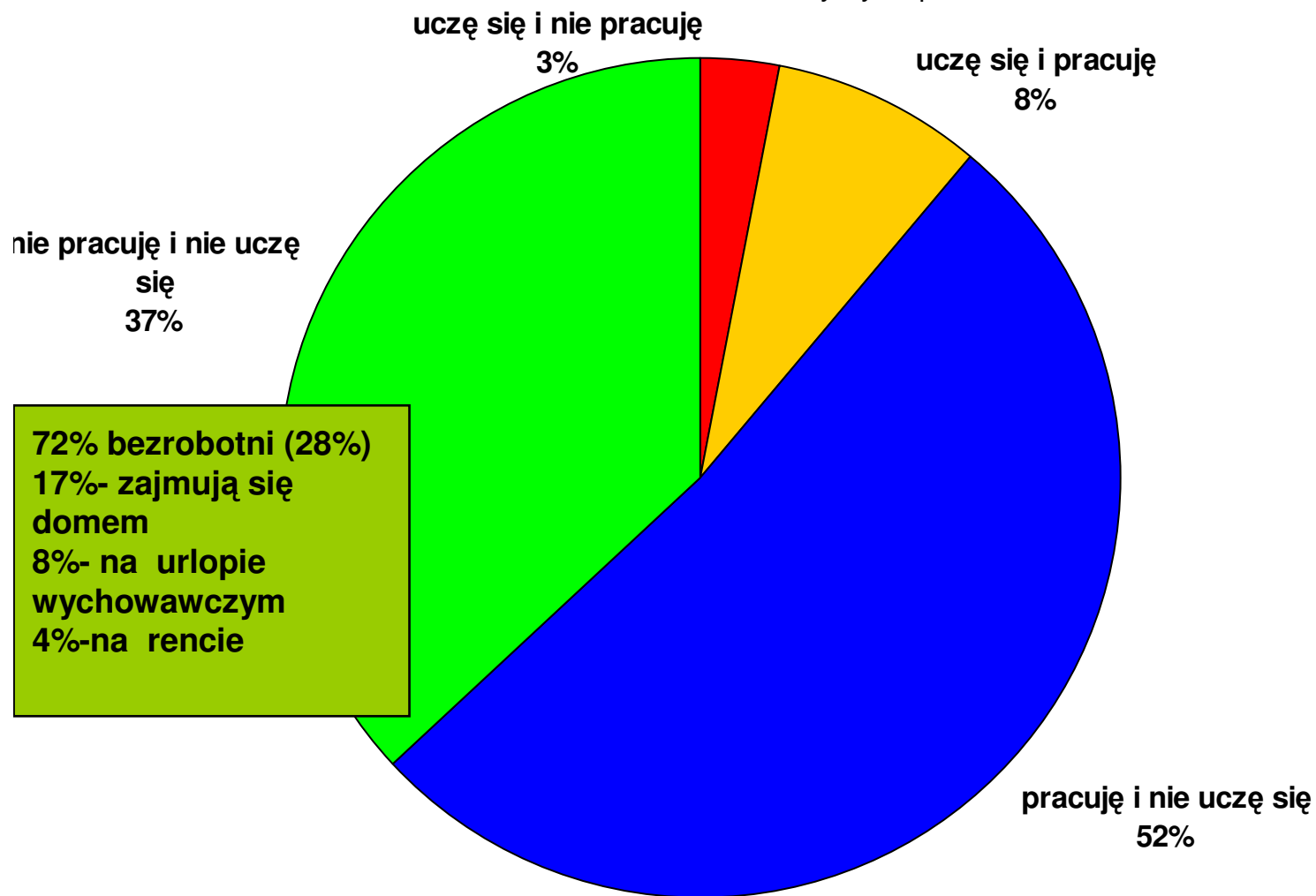
Wnioski 2

- ◆ Grupy o niższym statusie i słabych perspektywach:
 - Pracujący i nieuczący się (pracownicy fizyczni)
 - » Mają pracę, ale znaleźli ją szybko, bez wysiłku po znajomości (udało im się)
 - » Pracują od dawna i raczej potrafią utrzymać pracę,
 - » Nie są przyzwyczajeni do aktywności:
 - ◆ Są słabo wykształceni (nie chcieli im się uczyć),
 - ◆ nie robią nic aby poprawić swoją sytuację
 - ◆ są mało elastyczni
 - » W efekcie
 - » Mogą utrzymać pracę, ale raczej nie awansują
 - » Mogą też ją stracić w przypadku dekonunktury, wówczas:
 - » Mogą mieć problem ze znalezieniem nowej
 - Bezrobotni (pracownicy fizyczni niewykwalifikowani)
 - » Są najgorzej wykształconą i najbardziej bierną grupą
 - » Często nie udało im się utrzymać pracy
 - » Nie wierzą we własne siły, nie mają pomysłu na znalezienie pracy
 - » Część z nich nie ma też wystarczającej determinacji
 - » W efekcie
 - » Mogą liczyć głównie na znajomości

3. Podsumowanie badań osób w wieku 25-30 lat.

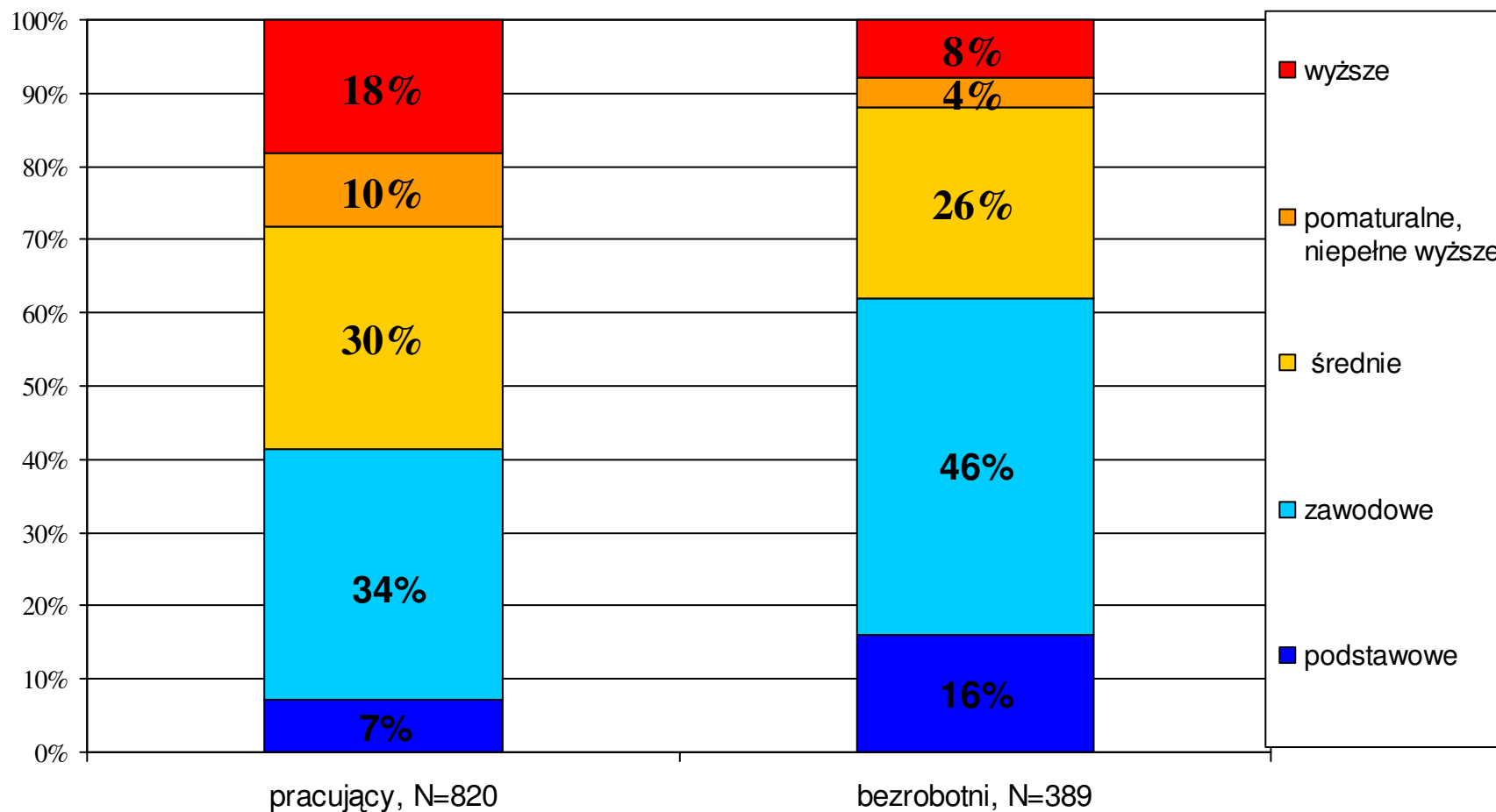
Sytuacja osób w wieku 25-30 lat

N- 1376 wszyscy respondenci

Wykształcenie a posiadanie pracy.

N- wszyscy respondenci

Sytuacja na rynku pracy

Bezrobotni- kim są ?

- ◆ Przede wszystkim gorzej wykształceni-
wykształcenie podstawowe, zawodowe
- ◆ Mieszkańcy wsi lub mniejszych miast
- ◆ Najniższy status rodziców
- ◆ Chociaż słabe wykształcenie oraz brak pracy w
miejscu zamieszkania zwiększa szanse na bycie
bez pracy, bezrobocie nie ogranicza się do tych
grup

Bezrobotni- doświadczenia zawodowe

- ◆ 83%- pracowało kiedykolwiek:
- ◆ Zazwyczaj zaczęli pracę 6 lat temu lub dawniej, ale mieli największe problemy z jej utrzymaniem:
 - Mają jednak zdecydowanie krótszy staż pracy niż pracujący
 - Ilość miejsc, w których pracowali nie różni się istotnie od pracujących
- ◆ Częściej robotnicy, szczególnie niewykwalifikowani:
 - Pracowali w małych, prywatnych, polskich firmach
 - W budownictwie, branży odzieżowej
- ◆ Rzadziej przeprowadzali się z powodu pracy, rzadziej wykonywali pracę zgodną z wyuczonym zawodem (często po prostu go nie mają).

Doświadczenia, plany, opinie

- ◆ W dzisiejszych czasach chodzi przede wszystkim o utrzymanie pracy, zmiany są ryzykowne.
- ◆ Pracujący wiedzą, że sami mogą stracić pracę.
- ◆ Powszechna jest wiara w „układy”. Dla bezrobotnych jest ona często racjonalizacją własnych niepowodzeń.
- ◆ Generalnie, sukces w pracy jest osiągnąć trudno, szanse awansu nie są duże.
- ◆ Chociaż większość pracujących twierdzi, że dąży do osiągnięcia sukcesu, widać, że tak naprawdę zdeterminowana grupa to osoby z wykształceniem ponadśrednim.

- ◆ Praca to przede wszystkim pieniądze
 - Istotna grupa myśli także kategoriami samorozwoju, kariery
- ◆ Pojawia się tu wyraźny podział:
 - Osoby z wykształceniem średnim lub niższym zazwyczaj myślą o pracy tylko jako o źródle dochodu
 - Dla lepiej wykształconych, chociaż nie dla wszystkich, ważny jest rozwój, samorealizacja, awans

Kto osiągnął sukces ? - samoocena

- ◆ Pracownicy umysłowi, właściciele prywatnych firm
- ◆ Osoby z wyższym wykształceniem
- ◆ Znający języki obce
- ◆ Wierzą oni w wykształcenie oraz we własną pracę, wysiłek, rzadziej w układy:

Kto nie dąży do osiągnięcia sukcesu, chociaż jeszcze go nie osiągnął ? - samoocena

- ◆ Robotnicy
- ◆ Osoby z wykształceniem podstawowym, zawodowym
- ◆ Nie znają języków obcych
- ◆ Mieszkańcy wsi i mniejszych miast
- ◆ Jeżeli chodzi o postawy są zbliżeni do bezrobotnych:
 - Wierzą przede wszystkim w układy i w nie wychylanie się
 - Częściej są sceptyczni wobec wykształcenia oraz tego, że można odnieść sukces dzięki własnej pracy

Opinie o metodach osiągnięcia sukcesu

- ◆ Wykształcenie, kursy, szkolenia to działania, które najbardziej pomogły osiągnąć sukces
- ◆ Generalnie przeważa opinia, że należy najpierw skończyć szkołę, a następnie szukać pracy:
 - Chociaż wiele osób, które osiągnęły sukces pracowało i uczyło się jednocześnie, nie uważają tej strategii na najlepszą
- ◆ Ponadto, należy raczej starać się osiągnąć jak najwięcej w jednej firmie niż zmieniać pracę, planować karierę w jednym zawodzie (jeżeli jest to możliwe)
- ◆ Lepiej jest zacząć jakąkolwiek pracę niż czekać na idealną ofertę
- ◆ Ci co osiągnęli sukces wydają się bardziej dynamiczni, częściej wierzą w:
 - Samodzielność, zaangażowanie w pracę oraz profesjonalizm
 - Prawdopodobnie istnieje szereg indywidualnych cech, które pomogły im w osiągnięciu obecnej pozycji

Wnioski

- ◆ Problem bezrobocia nie jest tylko problemem odrzuconych:
 - Dzisiaj każdy może stracić pracę
- ◆ Trudna sytuacja na rynku pracy sprzyja strategii utrzymania obecnej pozycji, zmniejsza chęć zmian
- ◆ Wykształcenie determinuje sytuację zawodową, obawy oraz ambicje:
 - Ci, którzy zakończyli edukację na szkole średniej zazwyczaj nie mają większych aspiracji, chcą przede wszystkim utrzymać pracę, są najbardziej narażeni na jej stratę
 - Osoby z wykształceniem ponadśrednim to grupa, która myśli o pracy w kategorii samorealizacji, rozwoju zawodowego, nastawiona na awans, sukces
- ◆ Wykształcenie jest też kluczem do sukcesu:
 - chociaż go nie gwarantuje